

Dokumentnamn
YTTRANDE

Datum
2025-01-13

Vårt diarienummer
1.1.3-2024-06761
GD-2025-004
Ert diarienummer
Fö2024/01550

Handläggare
Susanne Kleman

Mottagare
Regeringskansliet
Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster (SOU 2024:64)

Vetenskapsrådet har granskat utredningens förslag utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden samt de särskilda uppgifter som myndigheten har i sin roll som forskningsfinansiär och forskningspolitisk rådgivare och som ansvarig för kommunikationssystemet Swedish University Computer Network.

Sammanfattning

Vetenskapsrådet tillstyrker utredningens förslag.

Vetenskapsrådet instämmer i att utgångspunkten för regleringen gällande bakgrundskontroller tas i systemet som finns i skollagen istället för säkerhetsskyddslagen. En avvägning mellan skyddet för den personliga integriteten och behovet av att syftet med bakgrundskontrollen uppnås med föreslaget system.

Skälen för Vetenskapsrådets ställningstaganden

Rubrikstrukturen nedan refererar till betänkandet Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster (SOU 2024:64) struktur och disposition.

6 Identifiering av kritiska verksamhetsutövare

6.5 Beslut om identifiering och underrättelse om skyldigheter

Vetenskapsrådet anser att det är lämpligt att tillsynsmyndigheten genom beslut ska identifiera kritiska verksamhetsutövare inom sitt tillsynsområde.

Vetenskapsrådet instämmer i utredningens tolkning av direktivet att tillsynsmyndigheten inte endast är skyldig att besluta om en verksamhetsutövare är kritisk utan även att en verksamhetsutövare, som tidigare bedömts kritisk, inte längre bedöms vara det. Även Vetenskapsrådet anser att eftersom statusen som kritisk verksamhetsutövare innebär betungande skyldigheter, bland annat att genomföra omfattande riskanalys

samt att utifrån en befattningsanalys utföra bakgrundskontroller, finns tungt vägande intressen av att ett beslut om att statusen upphört ska ske omedelbart samt att detta bör följa av lagen.

9 Bakgrundskontroller

9.3 Ett system för bakgrundskontroll enligt CER

Vetenskapsrådet konstaterar att personer som kan få tillgång till den kritiska verksamhetsutövarens lokaler eller anläggningar samt informations- eller kontrollsysteem ofta är en omfattande kategori personer. Arrangemanget med bakgrundskontroller för en stor kategori anställda och personer i rekryteringsprocesser kommer att vara resurskrävande.

Vetenskapsrådet tillstyrker förslaget att en betydligt mindre ingripande lösning än den som gäller avseende säkerhetsskydd föreslås, och att utgångspunkten i stället tas i systemet som finns i skollagen.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören Katarina Bjelke efter föredragning av juristen Susanne Kleman. Vid den slutliga handläggningen har även rådsdirektören Maria Thuveson och chefsjuristen Victoria Söderqvist deltagit.

Katarina Bjelke
Generaldirektör

Susanne Kleman
Jurist

Kopia
carl.hogstedt@regeringskansliet.se
alfred.pucek@regeringskansliet.se